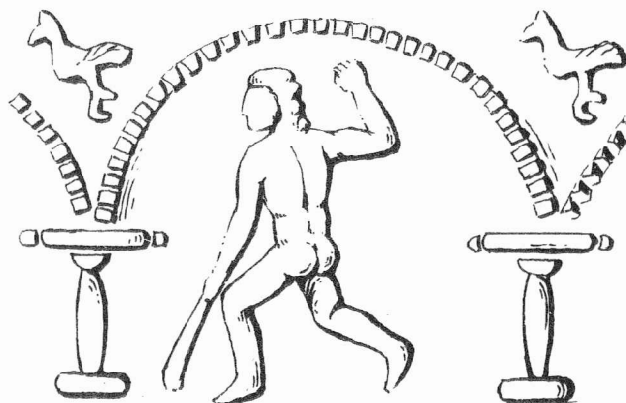

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

Přehled výzkumů

1958

Brno 1958

PD 1520/1958

14014/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1958

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor : dr Josef Poulík.

Výkonný redaktor : dr Bohuslav Klíma.

Redaktoři : dr Anna Medunová, dr Karel Tihelka.

Překlady : prom.hist.R.Tichý.

Kresby : B.Mašpárková, J.Jaša, M.Kuda.

Na titulní stránce : Figurální výzdoba terry sigillaty
ze sídliště u Mušova.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

Záchranný výzkum hradiště "Hrůdy" u Sudoměřic na Mor.

Boris Novotný

Severozápadně od státní silnice mezi obcemi Sudoměřicemi nad Moravou a Petrovem u Strážnice leží hradiště, zvané Hrůdy /viz A. Komers, der Ringvall "Hrůdy" bei Strážnic in Mähren MAGW XIII, s. 125 a d./. Valy hradiště, které byly ještě před poslední válkou dobře patrné, jsou snižovány neustálou orbou. Největší zasažení do hradiště však znamenalo zřízení bývalého Baťova kanálu, který vede přes střed hradiště po jeho delší ose od SZ k JV. Je-li ikož příštího roku má být prováděna na polích v areálu opevnění hluboká orba, provedl zde AŮ - ČSAV záchranný výzkum. Čtyři sondy vedené ve směru od severu k jihu přes zbytky valů odkryly v měsíci říjnu a počátkem listopadu plochu 142 m².

50 m dlouhou a 2 m širokou sondou v jižní části hradiště jsme prořízli val a odkryli pod náplavou se nalézající kulturní sídlištní vrstvu. Touto sondou bylo odkryto v průřezu celé své šířky 13 m pohřebiště, které se rozkládá těsně pod vnitřním svahem valu a vystupuje i na něj. Zjistili jsme pohřby 17 lidí, mužů, žen a dětí, uložených do sídlištní vrstvy hradiště souběžně vedle sebe od západu obličejem k východu. Některé kostry dříve pochovaných jedinců byly značně porušeny při ukládání mladších pohřbů. Hroby re- obsahovaly, až na jedinou železnou přezku, jednoduchý bronzový prsten a bronzovou pletenou záušnici, jiné nálezy.

Třemi kratšími sondami v severní části hradiště za kanálem jsme prořízli val v jednom místě ještě dosti dobře zachovalý, takže bylo možno sledovat způsob jeho výstavby. Vnitřní stranu valu tvořil navezený slín vypálený do hněda doutnajícím dřevem. Na vnější straně opevnění jsme zjistili pod vrstvou kamenné destrukce zeď, vystavěnou na sucho z plochých kamenů. Jádro valu tvořil modrožlutý nadusaný slín, který se odlišoval ostrým ohra- ničením od vnitřní vypálené strany valu. Do střední slínové části byly zapuštěny kúlové jamky palisády. Další sondou, kterou jsme rovněž zkoumali způsob stavby opevnění, jsme zjistili velké kusy vypálené mazanice s otisky kúlů. Tyto "hrůdy", podle nichž dostalo patrně hradiště jméno, se nalézají také na jiných místech destrukce valu. Pocházejí patrně z výmazu, kterým byly zpevněny kúly palisády.

Vně i uvnitř hradiště leželo v sídlištní vrstvě množství střepů mladohradištní keramiky, zlomky nádob staršího typu, železná ostruha, csovité záušnice, atp.

Záchranný výzkum na hradišti "Hrůdy" poskytl závažné poznatky o způsobu výstavby nižšího mladohradištního opevnění. U severní části valu bylo /u kostela? / zřízeno pohřebiště, kde se pochovávalo ještě po zničení opevnění.

Eine Bergungsgrabung auf dem Burgwalle "Hrády" bei Sudoměřice n. Mor. Der Burgwall "Hrády" bei Sudoměřice n. Mor., Bez. Hodonín /siehe A. Zomers, Der Ringwall "Hrády" bei Strážnice in Mähren, MAGW, XIII, S. 125 u. w./, wurde durch Meliorations- und Feldarbeiten stark gestört. Man begann hier eine Rettungsgrabung, die sich auf die Durchforschung der Befestigung konzentrierte. Die Grabung der Wallreste zeigte, dass sie aus drei Teilen erbaut waren. Der auf der Innenseite aufgeführte Mergel war mit Holz so durchgebrannt, dass er eine feste Stütze bildete. Auf der Aussenseite wurde unter der oberen Schicht zusammengestürzter Steine eine Mauer abgedeckt, die aus flachen Steinen gelegt war. In dem inneren Kern, zwischen dem gebrannten Mergel und der Steinmauer war wasserdichter Mergel gestampft, in dem die Palisaden eingelassen wurden. Die gefundenen, grossen gebrannten Lehmewerfstücke, mit Abdrücken von Rundholz, bildeten wahrscheinlich eine Ausschnürung zur Befestigung zwischen den Palisadenpfählen. Bei der inneren Nordseite des Walles, wurde durch eine 50m lange Sonde ein Begräbnisfeld in seiner ganzen Breite durchgeschnitten. Dabei deckte man 17 Männer-Frauen- und Kinderskelette ab. Die Gräber hatten ausser einer eisernen Spange, einen einfachen bronzenen Ring und einen bronzenen geflochtenen Schläfenring keine Funde. In der Siedlungsschicht dieses Burgwalles, in welcher in der Endphase der Besiedlung, auf einer Stelle Menschen begraben wurden, fand man eine Menge Scherben der jüngeren Burgwallkeramik, einen eisernen Sporen, S-förmige Schläfenringe u. ä. Die Rettungsgrabung des Burgwalles "Hrády" brachte wichtige Kenntnisse über die Art des Baues einer im Inundationsgebiet liegenden jungburgwallzeitlichen Befestigung im südöstlichen Mähren.

